Ἀριθ. 233 — Λεπτὰ εἴκοσι.

ΕΤΟΣ Ε'

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ἕννατος — Συνδρομὴ ἐτησία: Ἐν Ἀθήναις φρ. 10, ἐν ταῖς ἐπαρχίαις φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἐτήσιαι — Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6. — 15 Ἰουνίου 1880

Πανομοιότυπον τῆς ὑπογραφῆς τῆς

ΕΥΑΝΘΙΑΣ ΚΑΪΡΗ

Εὐανθία Καίρη.

Τὸ πρωτότυπον τῆς ὑπογραφῆς τῆς λογίας Ἑλληνίδος Εὐανθίας Καίρη εὑρίσκεται ἐν τῇ πρώτῃ σελίδι ἀντιτύπου τῆς παρ' αὐτῆς φιλοπονηθείσης μεταφράσεως τοῦ συγγράμματος τοῦ Βουΐλλου «Συμβουλαὶ πρὸς τὴν θυγατέρα μου». Ἡ μετάφρασις αὕτη, δυσεύρετος οὖσα σήμερον, ἐκοινοποιήθη ἡμῖν ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ ἐθνικῷ τυπογραφείῳ ἐργαζομένου κ. Ἰωάννου Τόμπρα, ἀδελφοῦ τοῦ μακαρίτου Κωνσταντίνου Τόμπρα, τοῦ διδαχθέντος τὴν τυπογραφικὴν τέχνην παρὰ τῷ περικλεεῖ Διδότῳ, καὶ διευθυντοῦ διατελέσαντος τοῦ ἐν τῇ προόρῃθείσῃ ἑλληνικωτάτῃ πόλει συσταθέντος πρὸ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως ἑλληνικοῦ τυπογραφείου.

Σ. τ. Δ.

ΕΥΑΝΘΙΑ ΚΑΪΡΗ

Ἡ Εὐανθία Καίρη, ἧς ἀνωτέρω δημοσιεύεται τὸ πανομοιότυπον τῆς ὑπογραφῆς, ἦτο ἀδελφὴ τοῦ περιωνύμου ἐξ Ἄνδρου Θεοφίλου Καίρη. Νεωτάτη ἔτι οὖσα ἐδιδάχθη παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς, μεγίστην ἔχουσα ἔφεσιν πρὸς τὰ γράμματα, πᾶν εἶδος γνώσεως ἐγκυκλίου, διὸ καὶ ἐγένετο διευθύντρια τοῦ ἐν Κυδωνίαις παρθεναγωγείου, ἄντος συγχρόνως τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς (1811) διδασκάλου τῆς ἐκεῖ ἀκμαζούσης σχολῆς.

Ὁ Φιρμίνος Διδότος[1], ὁ ὁποῖος ὑπῆρξεν ἐπί τινας μῆνας μαθητὴς τοῦ Θεοφίλου Καίρη ἐν τῇ σχολῇ τῶν Κυδωνιῶν, μετ' ἐνθουσιασμοῦ μεγάλου ἀφηγούμενος ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ «Notes d'un voyage fait dans le Levant en 1816 et 1817» τὰ τῆς σχολῆς ταύτης καὶ τὴν φιλοξενίαν, ἧς ἔτυχεν αὐτόθι ὑπὸ τοῦ Θεοφίλου Καίρη, λέγει ὅτι ἡ θελκτικὴ Εὐανθία (la charmante Evanthie) ἦτο προηγμένη ποσῶς τὸν κατὰ τὴν παιδείαν, ὥστε κατενόει κάλλιστα τὰς ὑψηλὰς φιλοσοφικὰς θεωρίας, ἃς ἐδίδασκεν ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς, καὶ πᾶσαν τὴν λοιπὴν ἀνωτέραν διδασκαλίαν, ὅτι ὡμίλει ὀρθότατα τὴν γαλλικὴν καὶ ἰταλικήν, καὶ αὐτὴν τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικήν· προσθέτει δὲ εἰς ταῦτα ὁ Διδότος ὅτι τότε ἐδιδάσκετο παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς ἀνώτερα μαθηματικά, καὶ ἐμελέτα τὰς κωνικὰς τομὰς τοῦ Νεύτωνος.

Πρὸς τὴν λογίαν ταύτην γυναῖκα δὲν ἀπηξίωσε νὰ συνάψῃ ἀλληλογραφίαν ὁ σοφὸς Κοραῆς. Ἐν μιᾷ τῶν ἐπιστολῶν τῆς 28 Ἰανουαρίου 1815 ἀπευθύνει αὐτῇ συμβουλὰς, ἀναγγέλλει ὅτι πέμπει βιβλία πρὸς ἀνάγνωσιν καὶ αὔξησιν τῶν γνώσεών της καὶ πρὸς μετάφρασιν· ἀποκαλεῖ δ' ἑαυτῇ τὴν Εὐανθίαν φιλτάτην θυγατέρα, φίλον θυγάτριον, τέανον ἀγαπητὸν, μόνην λογίαν ἐν Κυδωνίαις, ὁμολογῶν ὅτι γράφει ταῦτα «ἀπὸ βάθους πατρικῶν σπλάγχνων ὁ γηραιὸς Κοραῆς»· ἐπαινεῖ τὴν παιδείαν αὐτῆς καὶ τὴν προθυμίαν νὰ ἐπαυξήσῃ τὸν πλοῦτον τῶν γνώσεων καὶ ἀνακοινώσῃ εἰς τοὺς ἀπαιδεύτους, προτρέπει εἰς τὴν σπουδὴν τῶν κλασσικῶν Ἑλλήνων συγγραφέων πεζῶν καὶ ποιητῶν καὶ εἰς ἀπόκτησιν ἀληθινῆς σοφίας, ἣν ὁρίζει κατὰ τοὺς Ἕλληνας «τέχνην τοῦ βίου». Ἄξιον ἀναγγώσεως εἶνε τὸ ἑξῆς χωρίον τῆς πρὸς τὴν Εὐανθίαν ἐπιστολῆς τοῦ Κοραῆ· «Σπούδασε, φίλον θυγάτριον, νὰ κατασταθῇς ὁμοία γυναικὸς, τὴν ὁποίαν ἐζήτει ὁ Σολομών· σπούδασε, ἂν ἐρωτᾷ τις ὡς ἐκεῖνος — *γυναῖκα ἀνδρείαν τίς εὑρήσει;* — νὰ τὸν ἀποκρίνωνται οἱ γνωρίζοντές σε — *τὴν ἐξ Ἄνδρου Εὐανθίαν*». Τὴν τελευταίαν ταύτην φράσιν τοῦ Κοραῆ μετὰ πολλῆς εὐγενείας καὶ μετριότητος ἡ Εὐανθία, δημοσιεύουσα τὴν ἐπιστολὴν, μεταφέρει εἰς ἑτέρας Ἑλληνίδας.

Ἐν Κυδωνίαις ἡ Εὐανθία τῷ 1820 μετέφρασε τὸ συγγραμμάτιον τοῦ Βουΐλλου, «*Συμβουλαὶ πρὸς τὴν θυγατέρα μου*», καὶ ἐξετύπωσεν ἐν τῷ τυπογραφείῳ τῆς Σχολῆς τῶν Κυδωνιῶν, τῷ διευθυνομένῳ ὑπὸ τοῦ Κωνσταντίνου Τόμπρα, τοῦ διδαχθέντος τὴν τυπογραφικὴν ἐπὶ διετίαν ἐν Παρισίοις ἐν τῷ τυπογραφείῳ τοῦ Φιρμ. Διδότου. Τὴν μετάφρασιν ταύτην, ἧς προτάσσει μίαν τῶν πρὸς αὐτὴν ἐπιστολῶν τοῦ Κοραῆ, ἀφιεροῖ *Ταῖς φιλομούσοις τῶν Ἑλλήνων νεάνισιν*. Ἐν τοῖς προλεγομένοις δὲ τῆς μεταφράσεως, ἐν οἷς προτρέπει τὰς Ἑλληνίδας πρὸς σοφίαν καὶ ἀναγράφει προγονικὰ Ἑλληνίδων ὀνόματα, αἵτινες ἐδόξασαν τὴν Ἑλλάδα διὰ τῆς σοφίας αὐτῶν καὶ τῆς ἀρετῆς, ἀποπνέει, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐγράψαμεν[1], ἄκρα μετριοφροσύνη, φιλαδελφία συγκινητικὴ, ἐκτίμησις εἰλικρινὴς καὶ δικαία τῶν σοφῶν τοῦ ἔθνους, ἔρως ἀγνὸς πρὸς τὰς ἠθικὰς ἀρχὰς καὶ θαυμασμὸς τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ἱστορίας.

Πλὴν τοῦ συγγραμματίου τούτου μετέφρασε

1. Βιογραφίαν τοῦ Φ. Διδότου ἐδημοσίευσεν ἡ Ἑστία ἐν ἀριθ. 43.

1. Ὑπομνήματα περιγραφικὰ τῶν Κυκλάδων νήσων (1880).